

Politiek jaarverslag 2011

Oktober 2011. Onder aanvoering van de Franse groene afgevaardigde Pascal Canfin dwingt op de staatsschuld van Europese landen. Beleggers mogen zich alleen nog verzekeren tegen een failliet van een land als zij daadwerkelijk staatsobligaties van dat land bezitten. Het wordt moeilijker voor speculanten om geld te verdienen aan een staatsbankroet.

November 2011. Het permanent controleren en filteren van al het internetverkeer om schendingen van auteursrecht tegen te gaan is in strijd met de privacy en de communicatievrijheid, oordeelt het Europees Hof van Justitie in een geschil tussen internetprovider Scarlet en de Sabam, de Belgische Buma/Stemra. Het Grondrechtenhandvest van de Europese Unie bewijst opnieuw zijn waarde, ditmaal voor een vrij en open internet.

December 2011. Door slim en vasthoudend op te treden behoedt Connie Hedegaard, de klimaatcommissaris van de EU, de mondiale klimaatop in het Zuid-Afrikaanse Durban voor een totale mislukking. Zij benut het mandaat dat zij van de EU-landen heeft meegekregen optimaal. Hoewel de slakkengang van de politieke besluitvorming de klimaatverandering helaas niet kan bijbenen, blijft er dankzij Europees leiderschap uitzicht op een bindend, wereldwijd klimaatakkoord.

Het zijn zomaar drie voorbeelden uit de afgelopen maanden. Voorbeelden die de kracht onderstrepen van het Europees model van het delen van soevereiniteit. Bovennationale instellingen als de Europese Commissie, het Europees Hof van Justitie en het Europees Parlement zijn onmisbaar om sterker te staan in de wereld, de rechten van burgers te beschermen en democratische spelregels op te leggen aan de markt. Helaas worden de genoemde successen volledig overschaduwd door de eurocrisis.

Eurocrisis

De eurocrisis is in 2011 geëscaleerd tot een existentiële bedreiging voor het Europese integratiemodel. Niet alleen de burgers, maar ook de Europese instellingen dreigen het gelag te betalen voor het hemeltergende gebrek aan daadkracht van de Europese regeringsleiders. Alleen zij kunnen de EU de financiële middelen en de bevoegdheden verschaffen die nodig zijn om de crisis de baas te worden. Door hun getalm loopt de rekening van de crisis, in euro's en in menselijk leed, steeds hoger op.

De laatste eurotop van 2011 riep de film Groundhog Day in herinnering. In die film wordt de hoofdpersoon telkens wakker op dezelfde dag. Alles verloopt hetzelfde als de dag ervoor. Ook de regeringsleiders kwamen in december niet verder dan voor de zoveelste keer af te spreken dat de begrotingsdiscipline in de eurozone moest worden aangescherpt. Op de markten maakte dat geen indruk meer. Want er is sprake van een onvolledige diagnose die tot een ontoereikende, deels averechtse remedie leidt.

De diagnose is onvolledig omdat de eurocrisis slechts ten dele het gevolg is van spilzucht van overheden. Scheefgroei in de economische ontwikkeling van noordelijke en zuidelijke eurolanden en roekeloos uitleengedrag van banken zijn evenzeer oorzaak van de crisis. De remedie is ontoereikend omdat de crisis nog erger wordt als alle eurolanden, sterk en zwak, zich vastbijten in bezuinigingen. Dan verdiept zich recessie, wordt elk bezuinigingsdoel ingehaald door de economische krimp en blijven de staatsschuldquoten stijgen.

Om de euro te redden moeten de regeringsleiders ontsnappen uit de tijdslus waarin zij, net als de hoofdpersoon uit Groundhog Day, gevangen zitten. Samen met de Europese Groenen pleit GroenLinks voor een groter noodfonds, dat gevoed kan worden door de Europese Centrale Bank. Een investeringsoffensief om de recessie te keren, met hulp van de Europese Investeringsbank. Toekomstgerichte hervormingen in plaats van extra bezuinigingen in de sterkere eurolanden, zoals Nederland. Een plan om de handelsbalansen van de eurolanden meer in evenwicht te brengen. Een steviger aanpak van het uit zijn voegen gegroeide bankwezen.

Namens de Eurodelegatie heeft Bas Eickhout, samen met Jolande Sap, zeer kritisch gereageerd op het 'begrotingspact' dat de regeringsleiders in december in de steigers hebben gezet. Het lost de crisis niet op. Het voegt vrijwel niets toe aan de bestaande wetgeving voor beter toezicht op nationale begrotingen en economische onevenwichtigheden – het sixpack waar het Europe Parlement, inclusief GroenLinks, in september 2011 zijn goedkeuring aan hechtte. En dan is het pact ook nog eens slecht voor de Europese democratie. Omdat de regeringsleiders de Britse premier Cameron een veto gunden dat hij formeel niet bezit, sloten zij de weg naar een normale wijziging van de EU-verdragen af. Zo kwamen zij uit op een intergouvernementeel verdrag tussen de eurolanden, buiten het EU-raamwerk om. Daarmee zetten zij het Europe Parlement buitenspel. De gekozen route maakt het onmogelijk om meer democratische controle op het economisch bestuur van Europa te verwezenlijken.

De noodzaak van democratisering wordt juist benadrukt door Cornelissen, in een rapport dat zij voor het Europe Parlement schreef over de jaarlijkse Groeianalyse van de Europese Commissie. Op de prioriteiten die de Commissie heeft gekozen om de economie van de lidstaten weer draaiende te krijgen valt nogal wat aan te merken, zo benadrukt Cornelissen in het standpunt dat zij aan het Europe Parlement heeft voorgelegd (en waarover binnenkort gestemd wordt). Er ligt teveel nadruk op bezuinigingen, te weinig op slimme investeringen, op het voorkomen van armoede en op een aanpak van de jeugdwerkloosheid, die in landen als Griekenland en Spanje bijna de helft van de jongeren treft. Daardoor wordt menselijk kapitaal verspild. Omdat de prioriteiten van de Commissie kunnen leiden tot bindende aanwijzingen of zelfs sancties voor lidstaten, is het noodzakelijk om de democratische legitimiteit ervan te verhogen. Het Europe Parlement zou erover moeten kunnen meebeslissen.

De Europese Groenen blijven ijveren voor een verdragswijziging via de koninklijke weg zoals die in het bestaande EU-verdrag wordt voorgeschreven: een Conventie. Dat is een forum van regeringsvertegenwoordigers én (euro)parlementariërs, dat in het openbaar de taboes bespreekt en doorbreekt. Zo ontstaat een kans om te komen tot euro-obligaties, Europese belastingheffing en een sterker, democratisch gelegitimeerd bestuur voor de eurozone. Dat zijn de voorwaarden voor een werkelijk stabiele muntunie. Het is niet uitgesloten dat zich dit jaar nog een kans voordoet om zo'n Conventie af te dwingen. Bijvoorbeeld als het

Verenigd Koninkrijk zijn ondoordachte veto tegen het 'begrotingspact' intrekt en nieuwe afspraken alsnog dienen te worden opgenomen in de EU-verdragen.

Op onze website www.isdeeurolgevalen.nl geven wij nadere duiding aan de eurocrisis. Dat doen we ook in lezingen en discussies her en der in het land. Afdelingen die zo'n discussie willen organiseren kunnen contact met ons opnemen.

Schengencrisis

Niet alleen de euro, maar ook een andere pijler onder de Unie, het vrij verkeer van personen, staat onder druk. Dat je vrij over de grens mag, zonder controle van je paspoort, je rugzak of je kofferbak, is een van de meest zichtbare voordelen van de Europese integratie. Voor burgers, maar ook voor bedrijven. De transportsector bespaart miljarden sinds vrachtwagens niet meer hoeven te wachten bij de Europese binnengrenzen.

De verworvenheden van Schengen zijn echter niet meer vanzelfsprekend, sinds Italië en Frankrijk in het voorjaar van 2011 slaande ruzie kregen over een groep Tunesische migranten. Die liep erop uit dat premier Berlusconi en president Sarkozy samen een brief stuurden naar Brussel. Ze eisten het recht om weer controles uit te voeren aan de binnengrenzen. Ook Denemarken stelde grenscontroles in, openlijk (tot de linksliberale lente daar aanbrak, dit najaar). Nederland deed hetzelfde, stiekem. Zijn we straks weer terug bij af in de Schengenzone, met slagbomen, douaniers en files aan de grenzen?

De Europese Commissie kwam met een slim voorstel om Schengen te redden. Dit voorstel verruimt de rechtvaardigingsgronden die lidstaten kunnen invoeren voor het tijdelijk herinvoeren van grenscontroles, zoals een onbeheersbare stroom migranten. Maar tegelijk geeft het voorstel de Commissie meer controlemacht: landen mogen alleen tijdelijke grenscontroles invoeren als de Commissie daarvoor toestemming geeft. Regeringen zullen dan met sterke argumenten moeten komen. Het moet niet om een paar duizend Tunesische migranten gaan, maar om een echte noodsituatie.

Over het tweede deel van het Commissievoorstel is de Raad van Ministers niet te spreken. Minister Leers en zijn collega's klampen zich vast aan de zeggenschap over hun grenzen. Zij weigeren te erkennen dat Schengen, net als de euro, een toezichthouder nodig heeft die boven de nationale belangen staat. Maar anders dan bij de eurocrisis kan het Europarlement niet omzeild worden in dit debat. Het Europarlement, dat de inzet van de Commissie steunt, heeft medebeslissingsrecht bij wijziging van de Schengenafspraken. Namens de Groene fractie maakt Judith Sargentini zich dan ook op voor een stevig gevecht met Leers en kornuiten.

Daarop vooruitlopend stelde Judith de Europese Commissie op de hoogte van haar twijfels aan de legitimiteit van de grenscontroles die Nederland uitvoert, bijvoorbeeld in de Beneluxtrein. De Commissie heeft een onderzoek ingesteld. Judith stelde ook kritische vragen aan de Commissie over het plan van Leers om cameratoezicht in te voeren voor auto's die Nederland binnenrijden. Dit plan roept bij de Duitse burens veel protest op, omdat het iedere grensganger wiens voertuig of kenteken voldoet aan een geheim 'risicoprofiel' zomaar tot verdachte maakt.

Vrij werknemersverkeer

Nauw verbonden met het vrij personenverkeer is het vrij werknemersverkeer. Het recht om werk te zoeken in elk EU-land wint aan belang door de economische crisis. Steeds meer werkzoekenden uit landen als Spanje en Griekenland vinden een baan in landen waar de economie nog groeit, zoals Duitsland. Arbeidsmobiliteit vergroot de individuele kansen van mensen, zoals jongeren, die niet gebonden zijn aan één plaats, helpt werkgevers om vacatures te vervullen en draagt ook bij aan de stabiliteit van de muntunie.

Helaas geldt de vrije toegang tot de hele Europese arbeidsmarkt nog niet voor inwoners van de landen die het laatst tot de EU zijn toegetreden, Roemenië en Bulgarije. Op initiatief van Marije Cornelissen riep het Europarlement de overige lidstaten op om Roemeense en Bulgaarse werknemers niet langer te weren. Deze oproep, die gesteund werd door de Europese Commissie, was met name gericht tot landen als Nederland en Duitsland, met een lage werkloosheid en moeilijk vervulbare vacatures in sectoren als de tuinbouw. Duitsland heeft de toegang voor bepaalde groepen Roemenen en Bulgaren inderdaad versoepeld, maar in Nederland

volhardt minister Kamp in zijn streven om de grens potdicht te houden. Onverstandig beleid, vindt GroenLinks: het onthouden van rechten aan Roemeense en Bulgaarse arbeidskrachten werkt illegale arbeid, schijnzelfstandigheid en uitbuiting door malafide uitzendbureaus in de hand.

Klimaatcrisis

De klimaatcrisis valt bij GroenLinks niet van de agenda. Meer dan ooit heeft de Europese economie behoefte aan een Green Deal. Toekomstgerichte, groene investeringen brengen economisch herstel dichterbij, kunnen Europa opnieuw tot voorloper maken in de strijd tegen klimaatverandering en verminderen onze afhankelijkheid van geïmporteerde energie en grondstoffen.

Juist in de huidige crisis pleit alles voor een verhoging van de Europese klimaatambities. De zekerheid dat de uitstoot van broeikasgassen in de komende jaren een hogere prijs krijgt zou bedrijven aanzetten tot investeringen die zij nu uitstellen.

Het huidige klimaatdoel van de EU is 20 procent minder uitstoot in 2020. Door de economische crisis is dit doel vrij gemakkelijk haalbaar. Mede daardoor hoeven bedrijven weinig te betalen voor hun CO₂-uitstoot en wordt de innovatie geremd. Eickhout stelde het Europe Parlement in juli voor om het EU-klimaatdoel aan te scherpen. Tot zijn grote teleurstelling werd dit voorstel met krappe meerderheid verworpen. Ook in de Raad van Ministers was te weinig steun voor een scherper klimaatdoel. Zelfs Nederland ligt tegenwoordig dwars.

Mede daardoor verscheen de EU gehandicapt op de VN-klimaattop in Durban. Door kundig en overtuigend opereren wist eurocommissaris Hedegaard het mondiale klimaatbeleid toch te redden: volgens de aangenomen routekaart moet er in 2015 een 'overeengekomen uitkomst met juridische kracht' liggen, die in 2020 ingaat. Zowel de Verenigde Staten als China doen eraan mee, zo hebben zij toegezegd. Maar over concrete beperkingen aan de uitstoot van broeikasgassen zijn nog geen afspraken gemaakt. Eickhout zat namens de Groenen in de Europese delegatie naar Durban en concludeerde dat het klimaatakkoord gered was, maar het klimaat nog lang niet.

Eind 2011 deed zich een nieuwe kans voor om de Europese klimaatambities te verhogen. Bij de stemming over de ontwerp-richtlijn energiebesparing steunde de milieuc commissie van het Europe parlement het voorstel van Eickhout om CO₂-uitstootrechten uit het Europese emissiehandelssysteem te halen. Als het voorstel ook door het voltallige Europe parlement en de Raad van Ministers wordt overgenomen, zal dat leiden tot hogere kosten voor CO₂-uitstoot in Europa. Dat het voorstel enige kans maakt, liet de termijnmarkt voor emissierechten zien: daar steeg de CO₂-prijs al daadwerkelijk, zodra Eickhouts voorstel was goedgekeurd in de milieuc commissie.

Het voorstel voor een bindend energiebesparingsdoel (20 procent minder energieverbruik in 2020) en minder emissierechten werd niet alleen door de milieubeweging gesteund, maar ook door een belangrijk deel van het Europese bedrijfsleven, waaronder Philips, Unilever en Eneco. Steeds meer bedrijven hebben door dat een hoge CO₂-prijs gunstig is voor hun businessmodellen, waarin groene alternatieven centraal staan. Het stelt ze in staat beter te concurreren met vervuilende bedrijven. De investeringen van deze bedrijven kunnen Europa aan nieuwe economische dynamiek helpen en duurzame banen scheppen.

Arabische Lente

De golf van opstanden tegen dictatoriale regimes in de Arabische wereld is een van de meest betekenisvolle ontwikkelingen van 2011. Namens GroenLinks heeft Sargentini van meet af aan gepleit voor Europese steun aan de democratische activisten. Zij juichte het toe dat Europese landen het voortouw namen bij militaire acties tegen (wijken) de Libische dictator Kadhafi, om de bevolking in de rebellerende steden te beschermen.

Europa had dan ook iets goed te maken. De Arabische lente zette de EU in haar hemd. De angst voor immigranten, de afkeer van de islam en de verslaving aan olie hadden haar de afgelopen jaren in de armen gedreven van dictators. Plots bleken de meeste Arabieren mensen die, net als de Europeanen, in vrijheid en veiligheid willen leven. Aarzelend heeft de EU de kant van het volk gekozen. Zij besloot haar nabuurschapsbeleid over een andere boeg te gooien: democratische vooruitgang wordt voortaan beloond met extra hulp en handelsakkoorden.

De Europese Commissie wilde ook legale arbeidsmigratie vanuit Noord-Afrika vergemakkelijken, maar de lidstaten hingen hier stevig aan de rem. Zij blijven erop gericht de grenzen potdicht te houden, ook al levert dat in de praktijk vooral illegale migratie op. Ook bij de opvang van vluchtelingen tonen de EU-landen zich weinig solidair met de jonge democratieën. Sargentini reisde in juli naar Tunesië om aandacht te vragen voor de uit Libië gevluchte gastarbeiders die daar gestrand zijn. Eritreeërs, Ethiopiërs enzovoorts die niet terug kunnen naar hun land. De vluchtelingenorganisatie van de VN deed een beroep op Europese landen om een deel van deze vluchtelingen asiel te verlenen. Tunesië kan dit probleem niet aan. Maar Europa geeft helaas niet thuis.

Uitbreiding

De voortslepende eurocrisis tast het Europese gezag in de wereld aan. Tekenend is het feit dat de regeringen van de eurozone een beroep doen op opkomende landen als China en Brazilië om – via het Internationaal Monetair Fonds – noodkredieten voor eurolanden met financieringsproblemen beschikbaar te stellen. Een stap die overbodig zou zijn als de eurolanden meer onderlinge solidariteit zouden opbrengen. In plaats daarvan vraagt de eurozone nu solidariteit van de armen met de rijken: het gemiddeld inkomen per hoofd van de bevolking ligt in de opkomende landen nog altijd veel lager dan in de eurozone. Europa maakt zich kleiner en zieliger dan nodig is.

In haar directe omgeving heeft de EU nog wel invloed. Dat geldt voor Noord-Afrika, maar sterker nog voor de Westelijke Balkan. In die regio zijn gelukkig enkele positieve ontwikkelingen te melden. Kroatië boekte voldoende vooruitgang bij het hervormen van zijn instellingen om een toetredingsverdrag met de EU te ondertekenen. Het Europe Parlement, inclusief GroenLinks, heeft de toetreding van Kroatië in december goedgekeurd. Op 22 januari spreken de Kroatische burgers zich in een referendum uit over het EU-lidmaatschap. Daarna moet het toetredingsverdrag nog door de nationale parlementen van de EU-landen worden goedgekeurd. De bedoeling is dat Kroatië op 1 juli 2013 het 28ste EU-lid wordt. Die toetreding kan nog worden uitgesteld, als de hervormingsinspanningen in Kroatië zouden stilvallen. De EU verwacht met name van Zagreb dat het de bestrijding van corruptie onverdroten voortzet en de rechten van minderheden beter beschermt.

Namens GroenLinks houdt Cornelissen de vinger aan de pols. Zij heeft zich ingespannen om Kroatische maatschappelijke organisaties te betrekken bij het monitoren van de hervormingen in Kroatië. Cornelissen nam in juni ook deel aan de Gay Pride in Split. De parade werd belaagd door homofobe tegendemonstranten. Deze geweldsuitbarsting was voor Cornelissen reden om zich in te spannen voor een Kroatisch actieplan tegen homofobie. Op verzoek van GroenLinks-Kamerlid Arjan El Fassed bood minister Rosenthal daar namens Nederland hulp bij aan. De kans dat dit aanbod door Zagreb wordt aangenomen is gestegen sinds de parlementsverkiezingen van december, die een linksliberale coalitie aan de macht brachten. Vesna Pusic, de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, is een gekend voorvechtster van homorechten.

Met de arrestatie van de laatste voortvluchtige verdachten van oorlogsmisdaden die door het Joegoslaviëtribunaal zijn aangeklaagd, Mladic en Hadzic, zette ook Servië een grote stap in de richting van het EU-lidmaatschap. De druk op Belgrado kwam niet alleen van de Nederlandse regering, maar ook van het Europees Parlement. In januari 2011 besloot het Europees Parlement op voorstel van Cornelissen dat Servië volledig moest samenwerken met het Joegoslaviëtribunaal vooraleer het land het kandidaat-lidmaatschap van de EU kon verkrijgen. Na de uitlevering van Mladic en Hadzic aan 'Den Haag' ligt deze status voor Belgrado binnen bereik. Er is een goede kans dat de Europese regeringsleiders Servië nog dit voorjaar tot officieel kandidaat-lid bestempelen, mits de regering zich voldoende inspant om de verhouding met Kosovo te verbeteren.

Hongarije

Op het vlak van democratie, rechtsstaat en mensenrechten legt de EU de lat hoger voor kandidaat-lidstaten dan voor landen die reeds lid zijn. Dat ondergraaft de geloofwaardigheid van de EU als voorvechter van goed bestuur, ondermijnt het onderlinge vertrouwen binnen de EU en schept ook economische problemen. Corruptie, nepotisme en belastingontduiking zijn mede de oorzaak van de crisis in de Griekse staatsfinanciën. Italië verloor het vertrouwen van de financiële markten met name door de ongeloofwaardigheid en onbetrouwbaarheid van Berlusconi, een premier die zo lang in het zadel kon blijven dankzij zijn ontoelaatbare mediamacht. De begrotingscrisis in Hongarije valt niet los te zien van de pogingen van

premier Orbán om een éénpartijdictatuur met totalitaire en nationalistische trekken te vestigen.

Hoewel de EU de instrumenten heeft om ernstige schendingen van democratische beginselen en grondrechten door haar lidstaten te bestraffen, aarzelt zij in de praktijk vaak om zich te bemoeien met wat als 'binnenlandse' aangelegenheden wordt gezien. Dat geldt voor de Europese Commissie, maar nog sterker voor de Europese Raad van regeringsleiders. Maar wegstijgen wordt steeds moeilijker, wanneer met het vertrouwen in de democratie van een land ook het vertrouwen in zijn economie verdwijnt. Hongarije lijkt in de komende maanden een belangrijke testcase te worden voor de bereidheid van de EU om de democratie binnen haar grenzen te beschermen.

Het Europees Parlement maakt zich al langer zorgen over Hongarije. In maart 2011 veroordeelde het Europees Parlement, mede op initiatief van Sargentini, de nieuwe Hongaarse mediawet. Het Europees Parlement was niet tevreden met de bescheiden verbeteringen die eurocommissaris Neelie Kroes had afgedwongen. De regeringspartij Fidesz heeft nog altijd een veel te grote greep op de Hongaarse media. Het Europees Parlement verlangde dat Kroes de mediawet nadrukkelijker zou toetsen aan het EU-Grondrechtenhandvest en internationale standaarden voor mediavrijheid. (Tot nu toe weigert Kroes dat, maar zij heeft wel een groep prominenten aan het werk gezet om te bezien of de EU een eigen toetsingskader voor mediavrijheid moet ontwikkelen.)

In juli bekritiseerde het Europees Parlement ook de nieuwe Hongaarse grondwet, die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht aantast, de oppositie kortwiek, de godsdienstvrijheid ondermijnt en de rechten van vrouwen en homo's bedreigt. Nu de grondwet in werking is getreden, zwelt de internationale kritiek op de regering-Orbán aan. Namens de Groene fractie probeert Sargentini voldoende steun te vinden bij andere fracties voor het initiëren van de waarschuwings- en sanctieprocedure waarin het EU-verdrag voorziet bij ernstige schending van de 'Europese waarden'. Die procedure kan ertoe leiden dat de Hongaarse regering het stemrecht in de Raad van Ministers wordt ontnomen.

Schaarste, innovatie en tolerantie

De bankencrisis en de eurocrisis dwingen Europa te breken met een schuldencultuur die het consumeren op de pof stimuleerde. Te vrezen valt dat ook het kapitaal voor productieve investeringen voor lange tijd schaars zal zijn. Wanneer Europa de eurocrisis te boven komt, zal snel duidelijk worden dat in feite sprake is van een driedubbele schaarste: aan krediet, aan natuurlijke hulpbronnen en aan arbeidskrachten. Dat is een enorme uitdaging. We zullen meer moeten doen met minder. Innovatie, technisch en sociaal, is meer dan ooit nodig om te voorzien in de behoeften van toekomstige generaties. Vindingrijkheid en verbeeldingskracht gedijen vooral op in een kosmopolitische cultuur waarin kennis toegankelijk is en kruisbestuiving wordt bevorderd. Een vrij internet, migratie, tolerantie en non-discriminatie zijn minstens zo belangrijk voor onze toekomstige welvaart als goed onderwijs, een ambitieus milieubeleid en een grotere arbeidsparticipatie.

Overige prioriteiten

Met de hierboven beschreven speerpunten probeert de Europese afvaardiging van GroenLinks voor zo'n innovatief en open Europa te ijveren. Vaak tegen de stroom in, maar soms ook met succes. We hanteren in ons dagelijkse werk nog een aantal prioriteiten die samenhangen met deze toekomstvisie.

Zowel Eickhout als Sargentini zetten zich in voor een slimmere Europese grondstoffenstrategie, die hergebruik en eerlijke handel met ontwikkelingslanden centraal stelt.

Eickhout was lid van de tijdelijke commissie die de prioriteiten van het Europees Parlement voor de nieuwe Europese meerjarenbegroting formuleerde. Mede dankzij zijn inzet legt het Europees Parlement de nadruk op het bevorderen van innovatie en vergroening. Dit jaar moeten alle 27 lidstaten en het Europees Parlement het eens zien te worden over de meerjarenbegroting vanaf 2014. Onder het donkere gesternte van de eurocrisis belooft dat debat een bijzonder heftige confrontatie te worden, waarbij de vraag hoe we zoveel mogelijk meerwaarde kunnen geven aan Europese investeringen dreigt te worden weggedrukt door geruzie over de omvang van de begroting. Eickhout wordt (hoogstwaarschijnlijk) lid van de begrotingscommissie van het Europees Parlement, om de goede punten in de inzet van het Europees Parlement te verdedigen.

Cornelissen ijvert voor een doeltreffender benutting van het EU-globaliseringsfonds, dat werknemers die slachtoffer worden van massa-ontslag moet helpen om zich te kwalificeren voor banen met toekomst.

Samen met Kamerleden Rik Grashoff en Arjan El Fassed heeft Cornelissen staatssecretaris Bleker het vuur na aan de schenen gelegd om het Europese voedselprogramma voorlopig voort te zetten. Bleker was van plan om 18 miljoen van de allerarmsten in Europa per 2012 van hun voedselvoorziening te beroven door het programma plots stop te zetten. Nu krijgen voedselbanken twee jaar respijt om onafhankelijk te worden van de EU-steun.

Digitale vrijheden vormen een speerpunt in het werk van Sargentini in de justitiecommissie van het Europees Parlement. Dit voorjaar zal de strijd zich toespitsen op het antipiraterijverdrag ACTA. Een voor de Groene fractie geschreven studie, die laat zien dat ACTA op gespannen voet staat met Europese grondrechten, speelt een belangrijke rol in het debat over ACTA.

Ook met migratiedossiers bemoeit Sargentini zich intensief. We kunnen vaststellen dat het Europese anti-immigratieoffensief van minister Leers, dat voortvloeit uit het met de PVV gesloten gedoogakkoord, nog niets heeft opgeleverd. Voor de nagestreefde aanpassing van Europese afspraken is weinig steun bij andere lidstaten, en al helemaal niet in het Europees Parlement. Een tijdbom onder de gedoogcoalitie... Wel houdt Nederland, samen met andere landen, een eerlijker verdeling van asielzoekers over de lidstaten tegen.

Het voornemen van de Nederlandse regering om illegaliteit strafbaar te stellen is in zijn huidige vorm in strijd met de EU-terugkeerrichtlijn, zo maakte de Europese Commissie duidelijk in antwoord op vragen van Sargentini en andere Nederlandse Europees Parlementariërs. We zijn hier nog niet mee klaar.

Cornelissen houdt het GroenLinks-vaandel hoog in de strijd tegen discriminatie. Zij ijvert onder meer voor quota voor vrouwen in de raden van bestuur van grote ondernemingen. Cornelissen heeft het afgelopen jaar een sleutelrol vervuld bij de oprichting van een Europees Vaderplatform. Zij zal zich blijven inzetten voor babyverlof voor alle Europese vaders (m/v).

Twee van onze publicaties in 2011 moeten hier worden aangestipt. Dankzij de inzet van de voltallige Eurodelegatie verscheen in mei een nieuwe, lijvige versie van het Eurocratisch zakwoordenboek van GroenLinks. Als EuroABC is het ook toegankelijk is via onze website.

Samen met Kamerlid Rik Grashoff publiceerde Eickhout in oktober de notitie De Boer is troef over het Europees landbouwbeleid. Dat beleid wordt op dit moment op de schop genomen. GroenLinks wil dat boeren de mogelijkheid krijgen om betere prijzen voor hun producten af te dwingen. Subsidies voor landbouwers moeten minder het karakter van inkomenssteun krijgen, maar worden ingezet voor gezonder voedsel, een zuiniger omgang met natuurlijke hulpbronnen, verbetering van het dierenwelzijn en bescherming van natuur en landschap.

We doen uitgebreid verslag van onze werkzaamheden op onze website. En we zijn bijna van uur tot uur te volgen via Twitter.

Judith Sargentini, Bas Eickhout en Marije Cornelissen